

GORDANINA TAJNA

32 Svi smo se pitali plaća li netko Engleze za ovaj posao, ali ispostavilo se da su volonteri, obični ljudi koji su osjetili potrebu da učine nešto u vezi s onime što su gledali na TV-u. Divila sam se njihovoj sposobnosti da nešto konkretno naprave. Neprestano sam slušala ljude koji govore kako žele raditi sa siromašnima, pomoći svijetu, starijima, neželjenima, ali nisam poznavala nikoga tko bi doista iskoračio iz udobnosti svog života i učinio nešto takvo.

Činilo mi se da mi, žrtve, i oni, spasioci, imamo savršeno razradene uloge pa sam zamišljala kako zajedno plivamo u utješnom moru suosjećanja. Još nisam razumjela ono što sam razumjela tek kasnije – da između spasioca i žrtve stoji ljudska priroda te da su pored suosjećanja tu još i samodopadnost, očekivanja i samodovoljnost pa uloge koje su isprva definirane i jasno razgraničene često postaju zamagljene i isprepletene.

Nakon nekoliko sati putovanja neki od nas čeznuli su za cigaretom. Gordana je bila majka dvoje djece koja je naličevala Xenii, princezi ratnici. Odvela je pušače do krovnog prozora u autobusu. Jednim trzajem mišićave ruke potegla je ručku i gurnula prozor koji se izdigao na metalnim potpornjima. Vjetar nam je mrsio kosu, a dim je plesao ubrzano kolo prije nego što je iščezao kroz prozor. Pitale smo se

smijemo li pušiti. “Naravno da smijemo, istraumatizirane smo”, rekla je Gordana. Nebo je jurilo ponad nas, a meki oblaci u obliku psa, medvjeda i zmaja protezali su se nebom. Gordanina kosa odolijevala je vjetru, crna i pripijena uz lubanju, s razdjeljkom po sredini kao dubokim koritom suhe rijeke. Ispod se nalazilo nisko čelo i velike, jako našminkane oči. Polako je trepnula i duboko udahнула, ljubičastim usnama povlačeći dim iz narančastog filtera. Ruž joj se razlio u tanašne bore oko usana. Izdahнула je i promatrala dim kako napušta autobus kroz prozor, isprva se lagano kovitlaući uvis, da bi ga zatim usplahireni vjetar grubo istjerao vani. Cigareta je mirovala između njezinih ljubičastih noktiju, dugačkih i zavnutih. Ljubičasta je očigledno njezina boja, pomislila sam.

33

Iznenada je krenula pričati u nazalnom tonu. U nevolji je, rekla je. Druge žene približile su se da bolje čuju, a njihov dim i tuga miješali su se s našima. Gordana je rekla da je već nekoliko mjeseci u menopauzi, da joj mjesečnice nisu redovite, da joj se raspoloženje nepredviđeno mijenja i da se obruši na bilo koga tko se u tom trenutku zatekne blizu nje. Koža joj se brže sušila. “Morate na to paziti”, rekla je nama mladima, “morate se pobrinuti da živite zdravije, ne da ovako pušite, još ste mlade, ali vrijeme leti.” Povukla je još jedan dim, dok je žar cigarete uz pucketanje brzo nagrizao papir.

“Hajde, Gordana, gukni o čemu se radi?” rekla je jedna od žena.

“E pa, kako sam već u menopauzi i sve to, pomislila sam, mogu se riješiti spirale koju sam koristila za kontracepciju. Bilo je to prije dva ili tri mjeseca. A znate, ja i moj dragi i dalje često idemo u krevet. Jebemo se na sve načine, kad god stignemo. Naravno, i posvadamo se, razbijaju se tanjuri, sve zaflekano kavom, ali se i pomirimo. Mislila sam da sam prestara da zanesem. Pedeset i dvije su mi. Tko u pičku materinu još zatrudni s pedeset i dvije?” Zastala je

i ponovno povukla dim. Kad je nastavila, dim joj je stao izlaziti iz usta i nosnica obavijajući joj se oko jezika. “I tako, zatrudnjela sam s pedeset i dvije. I to saznala baš jutros, prije nego što smo se ukrcale u ovaj jebeni autobus.”

“Jesi sigurna?” upita netko.

“Sinoć sam kupila test. Mjesečnica mi je kasnila, ali mislila sam da je to normalno ovako u menopauzi i to, sve dok mi nisu krenule jutarnje mučnine. Znam dobro kad sam trudna, razumijete o čemu pričam?” Svi su kimali, čak i ja, premda nisam imala pojma kakav je osjećaj biti trudna.

“Sinoć se nisam usudila, ali jutros nakon što sam ponovno povraćala pomislila sam da je bolje da se popišam na tu stvarčicu i obavim to. Miško je još bio sa mnom i mislila sam da je bolje da to napravim dok je on tu, znate, kao moralna podrška. Čekao je ispred zahodskih vrata na autobusnoj stanici. Plave linije pojavile su se jedna do druge i sinulo mi je: jebene pedeset i dvije, trudna, ostavljam muža samog, u menopauzi sam, idem u izbjeglištvo, na abortus. Jebem ti život. Koji kurac ja radim?”

“Ah, Gordana. To je zbilja u kurcu, čovječe.”

Svi su kimali, coktali i vrtjeli glavama. Gordanine oči stale su lijevati suze, a balončići sline skupljali su joj se u kutovima usana dok je plakala. Žene su je grlile i tapšale, “hajde, hajde”. Ljubičasti nokti otirali su suze i razmazivali debelu šminku, bjeloočnice su joj se zacrvenile, a ruž je izgledao kao masnica na zarumenjelom, uplakanom licu. Otišla sam do svog sjedala da joj donesem maramicu.

Brinule smo se o njoj na različite načine sve do kraja putovanja. Jedna od starijih djevojaka, koja je dobro vladala engleskim, objasnila je jednoj od Engleskinja što se događa i pričalo se da će Gordana pobaciti uz pomoć pilule čim stignemo u Englesku.

Na kraju je Gordanu jako boljelo nakon što je uzela pilulu. Zamislila sam kako joj je beba iz maternice istekla zajedno s krvlju, dok je Gordana osjećala užas i zahvalnost.